

باسمه تعالی

نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم، باید‌ها و نباید‌ها

مقدمه:

بی‌شک دین مبین اسلام جامع‌ترین و کامل‌ترین دین و آیین الهی است. پس از آماده‌سازی بشر طی قرون متمادی و با نزول ادیان و شرایع پیش از اسلام که در واقع همگی زمینه‌ساز و مقدمه برای پذیرش و بهره‌گیری از برترین نسخه انسان‌ساز و الگوی کامل و جامع سعادت و خوشبختی که همان اسلام است بوده‌اند؛ این دین توحیدی توسط برترین فرستادگان الهی و مظهر انسان کامل یعنی رسول اکرم (ص) برای بشارت و هدایت انسان‌ها به سمت رشد و کمال شایسته آن‌ها، نازل شد.

متأسفانه علیرغم اینکه فرستادگان الهی همگی و به ویژه آورندگان شریعت، برترین انسان‌ها در زمان خود بوده‌اند لکن خلق و خوی عنادورزی مخاطبان منجر به امری شد که آنها برای اثبات دعوی خود و اینکه آیین و طریقتی که ارائه می‌نمایند از جانب خالق یکتاست مجبور به نشان دادن اموری که خارج از توانایی بشر بود، شدند که نام دیگر آن معجزه است. به هر صورت و تقدیر که بود اینکه فرستادگان الهی جهت اجابت خواست مخاطبان‌شان و در واقع مقدمه آغاز تبلیغ علنی شریعت الهی ناچار به نشان دادن معجزاتی آن هم با اذن خدای متعال شدند که این امر به نوعی تبدیل به سنت شد. معجزات پیامبران الهی قبل از اسلام در نگاهی کلی وجه مشترکی داشتند که همان حسی و محسوس بودن آنها و تفاوت‌شان از جنبه توانایی‌ها و نیازهای انسان‌های هم عصر بوده است. از اینجا تفاوت آشکار و نیاز به دقت و تأمل در دین اسلام و معجزه‌ای که رسول اکرم (ص) ارائه نمود با دیگر شرایع و پیامبران الهی مشخص می‌شود؛ زیرا علیرغم اینکه مردم آن زمان نیز از وی تقاضای نشان دادن معجزات محسوس داشتند، لکن قرآن به عنوان اصلی‌ترین و برترین معجزه اسلام، کتابی است که علیرغم کامل و جامع بودن محتوایش و لکن به جهت عدم برخورداری از ویژگی‌های حسی نیاز به توضیح و تبیین مفاد خود داشت که این یعنی بار مسئولیتی سنگین بر عهده ارائه‌کننده آن.

پس تا اینجای امر مشخص گردید که قرآن به عنوان معجزه‌ای با بار معنایی عمیق که استخراج مفاهیم و آموزه‌های فراوان و بی‌نظیر آن از توان، قوه و استعداد بشر معمولی خارج است و به جز اندکی بهره، آن هم از ظواهر، پی‌بردن به باطن عمیق و اسرارآمیزش نیاز به معلم و آموزگاری از سوی خدای متعال دارد که در ابتدای امر این مسئولیت به شخص آورنده معجزه سپرده شد و به جهت همین باطن قرآن پس از وجود با برکت رسول اکرم (ص) نیز نیاز انسان‌ها به وجود معلمان الهی همچنان باقی بوده و هست که این نیاز در واقع امر، همان امامان معصوم (ع) می‌باشند.

نمایشگاه قرآن کریم و عترت (ع) به عنوان یگانه فعالیت جامع و کامل در عرصه نمایشگاهی کشور و چه بسا جهان اسلام در این زمینه مسئولیت حساس و سنگینی بر عهده دارد زیرا معرفی معجزه بزرگ و جاوید اسلام (قرآن کریم) و آموزگاران آن (عترت طاهره ع) از وظایف اصلی و ذاتی برپایی این رویداد بزرگ به شمار می‌رود. با توجه به ابعاد نامحدود و ازلی و ابدی قرآن کریم، اینکه در قید و بند زمان و مکان نبودن آن همچنین نبود الگو و مدلی نمایشگاهی که شباهت با موضوعات و محورهای این رویداد بزرگ داشته باشد، نیاز به انجام تلاشی وافر آن هم در سه گام اصلی دارد که اول انجام مطالعات و تحقیقات کاربردی، پشتیبان و همه‌جانبه و گام بعدی سیاست‌گذاری‌ها و جهت‌گیری‌های محتوایی و اجرایی و برنامه‌ریزی‌های مبتنی بر نتیجه گام نخست و مرحله آخر تدوین و ارائه مدل‌های اجرایی بر اساس نتایج به دست آمده را نیاز دارد.

متن

بعد از بیان مقدمه فوق اینک شایسته است به نقد و بررسی یک یک الفاظ این عنوان «نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم» بپردازیم تا از این طریق بایسته‌ها و نواقص احتمالی برگزاری این رویداد بزرگ تا حدودی مشخص و تبیین شود.

با توجه به تعریف نمایشگاه (نمایشگاه جایگاهی است که در آن ارائه‌کنندگان و بازدیدکنندگان می‌توانند با کنش‌های سازمان یافته و هماهنگ به داد و ستد کالاها، خدمات و اطلاعات بپردازند. نمایشگاه جایی است که عرضه‌کنندگان و بازدیدکنندگان با هم روبرو می‌شوند. نمایشگاه جایگاه شناساندن یک ایده نوین یا جای داد و ستد اطلاعات، نوآوری‌ها، نوآفرینی‌ها و اختراعات است)؛ در همین ابتدای امر متذکر تفاوت تعریف فوق با جایگاه فعلی این رویداد بزرگ می‌شویم؛ برگزاری این رویداد در حالت و چارچوب ایده‌آل و شایسته آن، به نوعی اعم از نمایشگاه (به عنوان مرسوم) می‌باشد و رابطه منطقی بین وضع مطلوب و وضع فعلی، عام و خاص مطلق می‌شود؛ در حالت درست و بلوغ

کامل برگزاری، این رویداد قرآنی اعم از نمایشگاه می‌باشد زیرا در آن علاوه بر نمایش و عرضه کالاها و خدمات، داد و ستد و نمایش دستاوردها، یک امر اساسی مورد غفلت واقع شده است که آن هم تولید دانش، علم و حرکت و جنبش علمی در حوزه قرآن و عترت است که در واقع علاوه بر جنبه سرگرمی و تفریحات شاد، سالم و هدفمند، مهمترین دستاورد برگزاری این رویداد در حالت اصولی و شایسته آن، به شمار می‌رود. در این زمینه و شرح و بسط جنبش علمی به عنوان دستاورد اصلی نمایشگاه قرآن کریم و ارائه راهکارهای عملیاتی به منظور نیل به این خروجی حیاتی در قالب بحثی جداگانه پرداخته خواهد شد. ان شاء الله

به هر طریق جعل و قرارداد عنوان نمایشگاه بر برپایی این رویداد بزرگ قرآنی از روی تسامح باشد یا به علت غلبه و کثرت استعمال ما نیز از همین شیوه و عنوان تبعیت می‌نماییم.

قبل از پرداختن به سایر الفاظ این عنوان «نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم»، شایسته است نکته‌ای را یادآور شویم و آن پرداختن به عترت (ع) به عنوان ملازم و همراه همیشگی قرآن کریم است؛ که می‌توان در قالب برگزاری رویدادی جداگانه در سطح و اندازه نمایشگاه فوق یا به صورت مشخص و با گستره مناسب به صورت مشترک اقدام شود.

تا کنون اشاره و تعریفی دقیق مبتنی بر جنس و فصل و حد تام این رویداد عظیم نمایشگاهی و همچنین ویژگی‌ها، محورها و موضوعات آن، ارائه نشده است و بیشتر سعی شده از شیوه و الگوی مرسوم در برگزاری نمایشگاه‌ها پیروی شود در حالیکه با توجه به جامعیت قرآن کریم از حیث مفاهیم و محتواها، به عنوان لفظ اصلی و محوری این عبارت و اینکه در برگیرنده صفر تا صد نیازها و خواسته‌های انسان به ما هو انسان است بدون تفاوت قائل شدن بین پیروان مذاهب اسلامی و ادیان دیگر و حتی اشخاص بی دین، شامل همگان می‌شود و اصلاً این شمول خود از ویژگی‌های اصلی و متمایز این معجزه جاوید با سایر کتب شرایع الهی است.

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ (انبیاء، ۱۰۷)

ما تو را نفرستادیم مگر این که مایه رحمت برای جهانیان باشی.

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ (اعراف، ۱۵۸)

بگو: ای مردم من فرستاده خدا به سوی همه شما هستم همان خدایی که حکومت آسمانها و زمین از آن اوست.

آیات فوق که به عنوان نمونه بر مقصود ذکر شدند به صراحت دلالت بر جهانی بودن و فراگیری رسالت حضرت ختمی مرتبت (ص) دارند امر مهمی که در برپایی این رویداد بزرگ که می‌بایست روایتگر موضوعات خود (قرآن و عترت ع) باشد، مورد غفلت واقع شده است.

البته نباید سیر پیشرفت کیفیت در برگزاری نمایشگاه قرآن کریم را به ویژه در سنوات اخیر نادیده گرفت؛ لکن موضوع اصلی این است که تا کنون تعریف جامع و مانعی که در برگیرنده ماهیت و ویژگی‌های لازم آن باشد، ارائه نشده است که از این رهگذر، الگوها و شیوه‌های عملیاتی‌سازی و نیل به ملزومات اینچنین رویدادی، ظهور و بروز پیدا کند. همانطور که از آغاز بحث تا کنون به دفعات اشاره شد، شاکله و چارچوب اصلی برگزاری نمایشگاه قرآن کریم با توجه به حکمت و هدف نزول قرآن و ملازمت ائمه اطهار (ع) با آن، باید و لازم است که پاسخگوی تمام نیازهای انسان بما هو انسان باشد بدون در نظر گرفتن قوم، ملیت، مذهب و یا آیین خاصی به نحوی که در آن مثلاً یک فرد از سایر مذاهب اسلامی غیر شیعه و یا ادیان دیگر مانند مسیحی، یهودی، کلیمی و زرتشتی نیز بتوانند جهت بهره‌گیری و برآورده شدن نیازهای معنوی، روحی، سبک زندگی و ... به این مکان رجوع نمایند که البته ان شاء الله در این باره در قالب بحثی جداگانه توضیحات و شرح و بسط بیشتری ارائه خواهد شد.

اکنون به لفظ بین‌المللی و توضیح و تبیین آن می‌پردازیم. در یک نگاه کلی و مقدماتی باید پذیرفت گام اول برای بین‌المللی شدن موفقیت و انجام اقدامات لازم در سطح ملی است و تا از تمامی ظرفیت ممکن در این سطح بهره‌گیری شایسته به عمل نیاید پرداختن به مرحله بعدی (بین‌المللی شدن) پذیرفتنی نیست.

در واقع باید اذعان نمود در تمامی ادوار برگزاری این رویداد فرهنگی قرآنی تا کنون اقدامی جهت برانگیختن عزم و اراده تمامی دستگاه‌ها و نهادهای سیاست‌گذار، فرهنگی و اجرایی، انجام نشده است و در واقع ما شاهد مشارکت همگانی در برپایی آن نیستیم. این امر در حالیست که با توجه به اینکه اشاره شد از ملزومات برگزاری نمایشگاه قرآن کریم پاسخگویی به تمام نیازهای انسان است پس شأن و جایگاه این امر طلب می‌کند که حداقل در سطح ملی تمام ظرفیت‌های ممکن در برپایی آن مشارکت و همکاری نمایند. یکی از تحقیقات و پژوهش‌های مقدماتی و لازم در این زمینه همین است که چگونه و از چه راهکارهایی می‌توان این عزم و اراده ملی را ایجاد کرد.

راهکاری که در این زمینه مقدماً می‌توان ارائه نمود این است که به استناد اسناد بالادستی مانند منشور توسعه فرهنگ قرآنی تعدادی از ارگان‌های دولتی مکلفند که ساز و کارهای اجرایی لازم را جهت تشکیل و توسعه بخشی قرآنی در نظر بگیرند که خوشبختانه این امر در سنوات گذشته انجام شده است و در این زمینه شوراها و کمیسیون‌هایی که در

آن نمایندگانی از سایر دستگاه‌ها و ارگان‌ها بنا به تکلیف قانونی حضور دارند؛ پس این خود یک ظرفیت بالقوه است که می‌توان با تدبیر و در نظر گرفتن راهکارهای مناسب از آن بهره‌گیری بهینه صورت گیرد. در تقسیم‌بندی دیگر بقیه نهادها و دستگاه‌ها نیز حداقل در قالب و چارچوبی مشخص، دارای بخشی مربوط به فعالیت‌های فرهنگی می‌باشند؛ مگر فعالیت‌های قرآنی و دینی غیر و یا جدا از عنوان اقدامات فرهنگی است؟ پس در این زمینه هم می‌توان با در نظر گرفتن راهکارهایی از ظرفیت بالقوه تمامی نهادها و دستگاه‌ها نیز بهره‌شایسته‌ای به عمل آید. در یک کلام کوتاه اگر ما به درستی تعریفی از ملزومات و حدود لازم برپایی این رویداد بزرگ قرآنی و دینی ارائه نماییم یقیناً عزم و اراده‌ای ملی از صدر تا ذیل نظام جمهوری اسلامی از آن حمایت خواهد نمود و اینگونه است که در گام بعد می‌توان با احصای تمامی ظرفیت‌های لازم و ممکن و استفاده از آنها، شاهد بهترین خروجی و اثرگذاری در زمینه فرهنگ‌سازی قرآنی باشیم.

در این باره و به منظور تقریب به ذهن نمودن مقصود دو مثال نزدیک (کاملاً مهم و حیاتی و مرتبط با موضوع نمایشگاه) و دور (علی‌الظاهر با ارتباط کم و لکن در صورت داشتن دیدی جامع، مرتبط) را ذکر می‌نماییم:

۱. در بحث آسیب‌های اجتماعی یکی از مهمترین معزلات و موضوعات امروزی بحث کاهش ازدواج و افزایش طلاق در جامعه است؛ فارغ از بحث مشکلات اقتصادی که بر طبق آمار افزایش طلاق در خانواده‌های مرفه جامعه بیشتر است، این امر مشکلی است که رفع آن نیاز به عزم و اراده‌ای ملی دارد. یکی از زمینه‌هایی که در نمایشگاه قرآن کریم لازم است به آن اهتمام بیشتری صورت گیرد پرداختن به همین مشکل بزرگ جامعه است که در اینصورت می‌توان از مشارکت دستگاه‌هایی که به نوعی این موضوع به آنها نیز مرتبط می‌شوند، بهره‌جست و آنگاه عزمی ملی و شایسته در این زمینه شکل می‌گیرد. این در حالیست که هم‌اکنون ضمن اینکه در نمایشگاه قرآن به طرز محدود و گزینشی و در قالب ارائه مشاوره‌هایی یا ارائه برخی کتب، اقدام قابل ملاحظه‌ای انجام نمی‌شود و متعاقب آن شاهد عدم حضور یا حضور کم‌رنگ سایر دستگاه‌های ذیربط در این زمینه هستیم.

۲. مثالی که بر حسب ظاهر با موضوع نمایشگاه بی‌ربط به نظر می‌رسد، موضوع معماری و طراحی سازه‌ها و بناهاست. سؤالی در اینجا مطرح می‌شود اینکه آیا در این زمینه اسلام‌الگو و شیوهایی را ارائه می‌دهد یا خیر؟ اگر بگوییم خیر که با اصل جامعیت و کامل بودن آموزه‌ها و مفاهیم قرآنی و دینی جهت رفع نیازهای بشریت در تضاد است و اگر پاسخ مثبت باشد که البته درست هم است پس در جواب می‌گوییم آیا نمی‌توان پیرامون این

موضوع نیز اقداماتی مناسب را در نظر گرفت تا ضمن جلب توجه و جذب اقشار و گروه‌های بیشتری از اجتماع، جنبه‌های فرهنگ‌سازی و تأثیرگذاری آن را رشد و ارتقاء دهیم.

پیرامون مطلب بالا لازم است تحقیق و پژوهش لازم دیگری نیز انجام شود، اینکه چه اقشار و گروه‌هایی از اجتماع بیشترین مخاطبان نمایشگاه قرآن کریم می‌باشند؟ پاسخی که بالاجمال و بر اساس تجربه حضوری می‌توان به این مسأله داد این است که بیشترین سهم از مخاطبان و بازدیدکنندگان شامل: ۱. خانواده‌های مذهبی جامعه در صدر ۲. قرآن آموزان، تا حدودی پژوهشگران حوزه معارف دین، علاقه‌مندان به مباحث معرفتی و از این دست ۳. گروه‌هایی که به منظور خرید اقلام و آثاری که در این محیط ارائه می‌شود، فارغ از محتوا و دیگر برنامه‌ها و فعالیت‌های عرضه شده در نمایشگاه ۵. برخی از اساتید و نخبگان قرآنی (لفظ برخی به این علت بیان شد زیرا عملاً غناء و سطح علمی نمایشگاه پاسخگوی نیازهای این گروه نمی‌باشد).

با توجه به مواردی که در بالا ذکر شد و در صورت انجام پژوهشی در این باره نیز نتیجه‌ای آنچنان متفاوت را در پی نخواهد داشت، پرسش دیگری که پیش می‌آید این است که آیا تمام جامعه ما همین تعداد محدود و اندک است؟ و دیگر اینکه با تأکید مجدد بر جامعیت و فراگیر دین اسلام و مفاهیم و آموزه‌های قرآن و عترت (ع)، آیا نباید راهکارهای لازم جهت جذب حداکثری گروه‌های مخاطبان را در نظر گرفت؟

حال که بحث ولو به اجمال پیرامون ملی و فراگیر شدن ابعاد برگزاری این رویداد بزرگ قرآنی بیان شد، به مرحله بعدی یعنی بین‌المللی یا فراملی بودن آن می‌پردازیم.

یکی از مهمترین بخش‌های نمایشگاه قرآن کریم که می‌تواند به عنوان کنشگری اصلی در بعد فعالیت‌های فرهنگ‌سازی و نشر و صادرات فرهنگ برگرفته از مفاهیم و آموزه‌های قرآنی نقش‌آفرینی داشته باشد، بخش بین‌المللی آن است؛ که در ادوار گوناگون برگزاری مورد غفلت قرار گرفته، و جای بسیاری در حوزه هدف‌گذاری، سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی دارد تا لاقلاً در سطح و اندازه سایر بخش‌ها دچار رشد و تعالی شود. رویکرد کلان و مشترکی که تا به امروز در این زمینه شاهد بوده‌ایم، در حالت ایده‌آل فعلی، حضور و دعوت از چهره‌های علمی، هنرمندان و مؤلفان چند کشور اسلامی است که آن هم غالباً با محوریت حضور مذهب شیعه بوده است.

در این زمینه لازم است مجدداً یادآوری نماییم که شأن و جایگاه این رویداد فرهنگی قرآنی بسیار فراتر از این می‌تواند باشد؛ به نحوی که می‌بایست تداعی‌کننده و روایتگر محتوا، شیوه و رویکردهای قرآن باشد که از جمله ویژگی‌های منحصر به فرد قرآن به عنوان معجزه جاوید دین مبین اسلام، عام بودن دایره مخاطبانش است و اینکه شیوه و منش آن

بسیار فراتر از پرداختن به مذهب یا آیین خاصی است. در یک کلام کاملترین کتاب توحیدی انسان‌ساز است و هدف، حکمت و شیوه‌اش نیز همین سعادت‌بخشیدن و سلوک بشریت به نحو علی‌السویه و به سوی کمال مطلق حق تعالی است؛ پس در نتیجه متولیان امر برگزاری نمایشگاه قرآن کریم نیز می‌توانند به تأسی از قرآن کریم، این متد و شیوه را مورد نظر قرار داده و در تمامی سطوح مدیریت اعم از تعیین اهداف، سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌ها همچنین جنبه‌های اجرایی، اینگونه عمل نمایند. توضیح بیشتر اینکه در فرصت طلایی و مغتنم برگزاری این رویداد، می‌بایست ابتدا با انجام مطالعات کاربردی و سیاست‌پژوهانه به منظور رسیدن به شیوه‌ای مناسب، در رویکردمان اینگونه عمل نماییم که در بخش بین‌الملل نگاهمان علاوه به بهره‌گیری از ظرفیت نخبگان، چهره‌ها، مؤلفان و هنرمندان کشورهای اسلامی، گامی فراتر برداشته و به تعبیری با رویکرد **بین‌الادیان و مذاهب اسلامی**، دامنه فعالیت‌ها و اقدامات این حوزه ضمن تحول‌بخشیدن، شرح و بسط بیشتری پیدا کند. اینگونه که در بخش بین‌الملل قسمتی اختصاص داده شود به معرفی ادیان و شرایع الهی و مذاهب اسلامی آن هم تمام و کامل. فایده این امر علاوه بر گسترش محتوای عرضه شده در نمایشگاه و غناء بخشیدن به محتوای آن، مورد ذیل را هم می‌توان برشمرد:

۱. معرفی و آشناسازی علاقه‌مندان به کسب آگاهی از سایر مذاهب و ادیان است و حتماً همگی بسیار شنیده‌ایم برخی افرادی که می‌گویند: (من مسلمانم چون در کشور یا خانواده‌ای اسلامی به دنیا آمده‌ام - من به اجبار اسلام را اختیار نموده‌ام زیرا حق انتخاب دیگری نداشته‌ام - چون خانواده من شیعه و مذهبی بودند من هم شیعه هستم و تعبیری از این دست). یکی از علت‌هایی که متأسفانه برخی از اسلام‌روگردان می‌شوند و به سمت ادیان دیگر جذب می‌شوند، همین است که ما نتوانستیم و سعی نکرده‌ایم تا اسلام را درست معرفی نماییم و دیگر اینکه در رابطه با معرفی کم و کیف ادیان دیگر نیز اقدامی انجام نداده‌ایم در حالیکه دشمنان ما از این خلاء بهره برده و با زشت و خشن نشان دادن اسلام و در مقابل با رأفت، رحمت و معرفی نمودن آیین خود و اقداماتی از این دست در نتیجه افرادی را از اسلام به سمت خود جذب نموده‌اند. در این زمینه راه مقابله و کنشگری می‌تواند اقداماتی باشد که به موجب تحقق آنها عملاً می‌شود در محیطی صمیمی و با رویکردی علمی و حق‌مدارانه و با معرفی و نشان‌دادن ویژگی‌های تمامی ادیان و مذاهب، ضمن اینکه اطلاعات مفید و سازنده‌ای برای مخاطبان و علاقه‌مندان ارائه شود، همچنین با افزایش دامنه مخاطبان عملاً به ایجاد شور و هیجان مضاعف در نمایشگاه قرآن کریم مبادرت شود. زیرا در صورت اتخاذ این تدابیر، پیروان مذاهب و ادیان دیگر که ساکن کشورمان هستند نیز در صورتی که کار به درستی صورت گیرد، از این رویداد

استقبال خواهند کرد که این موضوع به عنوان یک فرصت، خود در صورت تحقق، نتیجه مهم دیگری را نیز در پی خواهد داشت و آن اینکه در مراحل بعد می‌توانیم با معرفی درست اسلام عملاً ضمن تبلیغ و ترویج دین به نوعی در این راه و جذب علاقه‌مندان قدم‌های سازنده‌ای برداریم. در صورت تحقق اهداف فوق این دستاوردها تنها از خروجی بخش نمایشگاهی و تا حدودی محتوایی به دست خواهد آمد.

۲. مطلب دیگر بحث حرکت و جنبش علمی است؛ بدین صورت که در بخش بین‌المللی با راه‌اندازی کرسی‌های آزاداندیشی و نشست‌های تخصصی بین‌الادیان و مذاهب اسلامی نیز می‌توان دستاوردهای فراوان دیگری را به دست آورد که متأسفانه امروزه در این باره خلأهای فراوانی وجود دارد که لازم است مورد لحاظ و توجه بیشتر متولیان امر قرار گیرد. در این زمینه می‌توان با احصای نقاط وحدت و اشتراک و برنامه‌ریزی برای تقویت آنها، به نوعی و در قالب برگزاری نطق‌ها و نشست‌های نظریه‌پردازی و بحث و تبادل نظر در فضا و محیطی صمیمی و دوستانه، نه تنها می‌توان به تولید علم، محتوا و جنبش علمی کمک شایانی شود، بلکه می‌توان اینگونه در راستای شیوه‌های گسترش اسلام در سنوات ابتدایی (که غالباً بدین صورت بوده است)، حرکت و عمل کرد.

بعد از مطالب فوق پیرامون لفظ بین‌الملل در عبارت اصلی، نوبت به قرآن می‌رسد که تمام سخن و سخن تمام و کامل در این زمینه است. با عنایت به عرایض گذشته و تأکید مجدد بر آنها، از آنجا که قرآن به عنوان معجزه جاوید اسلام و نسخه‌ای کامل و بی‌بدیل برای رشد و تعالی انسان به سر منزل مقصود است، توجه به این ویژگی با اهمیت و خاص می‌طلبد که بیش از پیش به آن توجه و دقت نظر شود. نخستین گام در این زمینه احصای کامل رئوس و سرفصل‌هایی است که اشارات و یا دقایق آنها در قرآن مورد توجه قرار گرفته است که در نگاهی اجمالی شامل احکام خمس به ویژه واجبات و محرمات، عدالت، سبک زندگی، قضاوت، ویژگی‌های اخلاق فردی و اجتماعی، قصص انبیاء سلف، قیام، دفاع، ازدواج، احترام به والدین، طعام، مسکن، پوشش، معماری و بسیاری دیگر از موضوعات و محورهایی که همگی آنها بالاتفاق پاسخگوی نیازهای بشر جهت نیل به سعادت او آن هم به بهترین شکل، الگو و روش است تا از این طریق هر فردی از انسان که این مسیر را انتخاب نماید و وارد آن شود به آن چیزی که شایسته خلقت، شأن و جایگاه انسان کامل است، نائل شود؛ البته همانطور که در آغاز بحث و به بیانی گذرا بدان اشاره شد تحقق این امر اساسی در گرو بهره‌گیری و توجه به وجود بعد عترت (ع) است، زیرا این معصومین‌اند که با استخراج و معرفی معارف و آموزه‌های قرآن و شرح و بسط آنها پاسخ نیازهای بشر را از درون و محتوای آیات و فرازهای این کتاب

آسمانی، استخراج می‌کنند و آنها را در اختیار انسان‌ها قرار می‌دهند. به تعبیری دیگر عترت چون شآن و جایگاه تبیین قرآن را دارد به نوعی به عنوان همراه و ملازم همیشگی برای آن به شمار می‌رود و از این نظر است که ارزش آن بیش از پیش مشخص می‌شود که در نتیجه باید پذیرفت که در چه خواب عمیق و سرگردانی‌ای متحیرکننده به سر می‌برند. آنهایی که از این شآن و جایگاه با ارزش امام معصوم علیهم صلوات الله اجمعین، در غفلت به سر می‌برند.

نتیجه بحث

با توجه به ذی ابعاد و فراگیر بودن قرآن کریم نسبت به لازمه‌های سعادت بخشیدن به زندگی بشریت و اصل ملازمت و جدایی ناپذیر بودن معارف و آموزه‌های عترت (ع) به منظور استخراج و تبیین مفاهیم و محتوای غنی و ارزشمند قرآن کریم همچنین با توجه به عنوان نمایشگاه قرآن کریم و الفاظ به کار رفته در آن که می‌بایست روایتگر و تداعی‌کننده معانی و مشار الیه خود باشند، پی به رسالتی بزرگ در برپایی این رویداد عظیم قرآنی و دینی خواهیم برد و از این طریق تا حدودی به دامنه و الگوی عملیاتی و سیر نمودن مراحل لازم آن جهت نیل به هدف اصلی پی می‌بریم که در نگاهی کلی شامل ۳ مرحله است:

۱. انجام تحقیقات و مطالعات کاربردی، سیاست‌پژوهانه و پشتیبان اولیه، پیرامون موضوعاتی که شایسته و بایسته است در ابتدای امر مشخص شوند تا از این طریق ضمن ارائه تعریفی جامع و مانع از ماهیت نمایشگاه قرآن کریم، ویژگی‌های لازم و ذاتی آن نیز احصا و تبیین شوند.
 ۲. مرحله بعد سیاست‌گذاری و تعیین راهبردها و برنامه‌ریزی‌های کلان همچنین شیوه‌های عملیاتی‌سازی یافته‌ها بر اساس اطلاعات مرحله قبلی است.
 ۳. در نهایت برنامه‌ریزی‌های خرد و عملیاتی در سه سطح کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت است تا از این طریق بهترین شیوه و الگوی عملیاتی در این زمینه در نهایت امر مشخص و محقق شود.
- در پایان شایان ذکر است پیرامون سه مرحله فوق، ضمن پیشنهادهاتی که در این مطلب بیان شد، در گذشته و در قالب نتایج حاصل از بررسی و ارزیابی سی‌امین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم مواردی ارائه شده است که به جهت پرهیز از اطاله کلام از ذکر مجدد آن تحقیق پرهیز شد.